

INNHold:

- [Soppsprøyting](#)
- [Avsluttende insektsprøyting](#)
- [Vekstregulering](#)
- [Sprøyting mot kveke i rødkløver og rødsvingel](#)
- [Ugrassprøyting i grasgjenlegg](#)
- [Falskt såbed](#)
- [Siste anbefalte sådato for de forskjellige artene](#)
- [Årets markdag for NLR Viken og Vestfold frøavlerlag](#)

Soppsprøyting

Flere frøenger ble brukt til fôrproduksjon i fjor. Engene har derfor tettet mer enn ønskelig. Med mye fuktig vær har vi også et større sjukdomspress enn vanlig. Dette gjelder også 2. års kløverfrøeng, men her har vi dessverre ingen tillatte soppmidler i kløver.

2. års timotei frøeng ser vi en del brunfleck i år. Forsøk med soppsprøyting har vist opptil 15% avlingsøkning i timotei og engsvingel på Sør-Østlandet, under fuktige forhold. Sprøyting foregår fra begynnende strekning til 5 uker før tresking. Hvis været forblir fuktig vil det være aktuelt å sprøyte med Proline forebyggende. Anbefaler sprøyting til hoveddelen av plantene har skutt. Aktuell dose: 60-80 ml Proline per dekar.

I engsvingel ser vi noen steder veldig mye brunfleck og vi frykter et det har kan bli helt avbladet av sopp, hvis man ikke setter inn tiltak. Nå som vi har hatt mye nedbør er det viktig å sjekke i egen åker Det er ikke for seint å sprøyte, bruk 60-80 ml Proline.

Proline er på off-label, her finner du [tilleggsetikett og ansvarserklæring](#).

Avsluttende insektsprøyting

Sprøyting mot hvitaksmidd kan skje så lenge frøplanta ikke har skutt. Kvein er mest utsatt, men også andre småfrøete vekster kan bli hardt angrepet. Vi har ingen varsling på faren for angrep, så sprøyting må skje forebyggende, før skyting. 15 ml Karate aktuelt.

I kvitkløver er det for seint å sprøyte mot kløversnutebille når blomstring har begynt. I 2. års eng av rødkløver er sprøyting være aktuelt mot kløversnutebille og kløvergnager. Sprøyt ved begynnende knoppdannelse. Bruk 40 ml Biscaya per dekar.

Vekstregulering

Rødkløver bør vekstreguleres med 100 ml Moddus M pr daa og det bør bladgjødsles med bor, 150 ml Bortrac pr daa, men disse midlene bør ikke blandes. Blandes Moddus M og Bortrac mister en mye av den positive effekten på frøavlinga. Vekstregulering utføres ved

begynnende strekning i de fleste sortene bortsett fra i Yngve hvor det bør utføres noe seinere, ved begynnende knoppdanning. Borgjødsling skal også utføres innenfor samme tidsrom, begynnende strekning til begynnende knoppdanning, men altså ikke samtidig med vekstregulering. Altså bør borgjødsling utføres tidlig i Yngve og seint i de øvrige sortene.

I grasfrøeng har plantene i hovedsak kommet forbi siste tillatte stadium for CCC. Moddus M er tillatt til begynnende skyting i timotei, engsvingel, engrapp, hundegras, engkvein, krypkvein, bladfaks, rødsvingel og raigras. I bladfaks og engkvein kan det brukes til full skyting. Trimaxx har kortere tillatt brukstid.

Tette enger med stor fare for legde bør stråforkortes snarest, mens det ennå er riktig tidspunkt med Moddus M. Legde reduserer avlinga og øker utfordringer med tresking under bløte forhold. Bruk full dose stråforkorter på tette enger.

Sprøyting mot kveke i rødkløver og rødsvingel

Det begynner å bli sent for å bekjempe kveke i rødkløver og rødsvingel. Sprøyting bør gjøres på kvekas 4-5 bladstadium. Nå er kveka i strekningsfasen/skyter reduseres effekten. Sprøyting blir da en nødløsning for de som har vært forhindret.

Husk sprøytevask før sprøyting med Agil/Zetrola eller Focus Ultra!

Ugrasssprøyting i grasgjenlegg

I grasartene er 2-bladstadiet satt som tidligste tidspunkt for ugrasssprøyting. Generelt er Ariane-S anbefalt i grasgjenlegg, den har brei ugravirkning og tar mange av de viktige ugrasene i grasgjenlegget. Starane XL kan være aktuell, men den har dårlig effekt mot meldestokk.

Dersom det benyttes Hussar OD i engrapp, rødsvingel, sauesvingel eller bladfaks skal de minste plantene i gjenlegget ha nådd 2,5-3 blad og plantene skal være normalt store. Hussar OD brukes på off-label etikett og det er viktig å velge dose og bruk av olje. Dere finner off-labeletikettene [her](#).

Falskt såbed

Denne metoden brukes der frøenga etableres uten dekkvekst. Det spirte ugraset bekjempes med Roundup, noen dager før såing. Flott å kunne bekjempe tunrapp, markrapp og andre grasugras, samt uønska kulturgras. Deretter radsåes gjenlegget i ferdige såbedet. Har det kommet mye regn bør det i verste fall ripes opp med ei ugrasharv.

- Tunrapp 150ml
- Store tofrøblada ugras 3-400ml/daa

Det kan være vanskelig å få sådd så tidlig som tenkt nå som vi har hatt så mye nedbør. Det kan også ha blitt tilslammet i det falske såbedet, da kan det være grunn til å kjøre forsiktig med harv slik at en sikrer at såfrøet blir dekt av litt jord og kan spire raskt. Særlig hvis vi nærmer oss fristen for å så, da vil det være viktig at det spirer hurtig og blir store planter. Rødsvingel bør man få i gang fort, siden den ikke indusere blomsteranlegg før den har en viss alder.

Siste anbefalte sådato for de forskjellige artene

Art	Dato
Engrapp	10. juni
Rødsvingel	25.juni
Strandrør	25.juni
Hundegras	05.juli
Bladfaks	05. juli
Engsvingel	15.juli
Timotei	15. august

Årets markdag for NLR Viken og Vestfold frøavlerlag

Tid: 18.06.19 18:00

Sted: Ramnes

Velkommen til Årets markdag for NLR Viken og Vestfold frøavlerlag tirsdag 18. juni.

Vi starter i raigras frøeng kl. 18 hos Per-Asbjørn og Anne Andvik, Ramnesveien 817. Parkering i tunet. Markdagen fortsetter og avsluttes hos Trond Stange, Tinghaugveien 26.

Blant tema vi skal se på er forskjellige sorter av høstkorn med og uten sprøyting mot overvintringssopp, direktesåing av høstraps etter engrappfrøeng, visning av nytt skjærebord (<https://www.shelbourne.com/harvest/stripper-header/rsd/#&gid=2&pid=1>) for frøhøsting som Ole Arne Hotvedt har kjøpt for bruk i Norsk frøavlerlags prosjekt sammen med NIBIO. Og ikke minst blir det jordbær og is!

Alle frøavlere er velkomne til Vestfold!

Alle Frønytt finner du også på <https://kornforum.nlr.no/fagartikler/froenytt->

Er du i tvil om frø – ta kontakt med din lokale frørådgiver.

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissingen	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Nils Kristian Aker	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells	452 44 182
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860